

הביבליוגרפיה בפורמט מדעי החברה.
 כתיבת הביבליוגרפיה במדעי הרוח היא
 שונה, כמו שמפורט בקובץ 'הנחיות
 לכתיבת פריטי ביבליוגרפיה'.

שם הקורס: **פסיכולוגיה התפתחותית של גיל הנעורים**

שם המרצה: ד"ר צבי כרמלי

היקף הקורס בש"ש: 1 ש"ש

דרישות קדם: אין

סוג הקורס: שיעור

שנה"ל: תשע"ד

מס' הקורס: 0-900006-6 (גברים) 500-900006-6 (נשים)

נושאי הקורס:

1. מבוא: גיל ההתבגרות – בין גוף לתרבות
2. הגוף בגיל ההתבגרות:
  - א. התפתחות גופנית בגיל ההתבגרות והשלכותיה הפסיכולוגיות
  - ב. מגדר, זהות מינית – התפתחות, קונפליקטים, התמודדות חינוכית.
3. התפתחות קוגניטיבית בגיל ההתבגרות
4. המיניות בגיל ההתבגרות
5. התפתחות הזהות
6. משברי זהות כתהליך התפתחותי
7. התמודדות עם בעיות התנהגות בגיל ההתבגרות
8. הפרעות נפשיות וגיל ההתבגרות

מטרות הקורס:

1. התלמיד ירכוש ידע משמעותי ביחס לתהליכים הקוגניטיביים, הרגשיים והחברתיים המתרחשים בגיל ההתבגרות.
2. התלמיד יוכל לקשר בין תופעות אופייניות לגיל ההתבגרות בכלל ובמסגרת הבית ספרית בפרט לבין הידע התיאורטי שרכש.
3. התלמיד יתאמן בחשיבה על ובהכלה של אתגרים שונים הקשורים לעבודתו כמורה מול מתבגרים.

מבנה הקורס:

1. הקורס כולל שיעור פרונטלי בו יתקיימו דיונים על הנושאים הנלמדים, תוך התייחסות לחומר הקריאה.

חובות הסטודנט, משקל כל אחד מהם בחישוב הציון בקורס ודרכי הערכה:

1. נוכחות והשתתפות פעילה
2. הגשת תרגיל במהלך הקורס (10%)
3. מבחן בסיום הקורס (90%)

מהלך הלימודים: (צריך להיות ל-14 שיעורים בסמסטר)

מספר שיעור	נושא	קריאה
1	מבוא: גיל ההתבגרות – בין הפיזי לתרבותי	חובה: סולברג, 2007: 312-309
2	התפתחות פיזית בגיל ההתבגרות והשלכותיה הפסיכולוגיות	חובה: סולברג, 2007: 319-312
3	התפתחות קוגניטיבית בגיל ההתבגרות	חובה: סולברג, 2007: 327-319
4-5	מיניות בגיל ההתבגרות – התיאוריה של פרויד ומשמעותה לגיל ההתבגרות	רשות: מוס, 1988: 65-37
6	מיניות – המשך: קונפליקטים מיניים בגיל ההתבגרות: "שמירת הברית", יחסים בין המינים, זהות מינית	חובה: פרי, 2001: 176-163
7	השימוש במבחנים השלכתיים במערכת החינוך	רשות: בנימין, 1982: 87-65
8	התפתחות הזהות – התיאוריה של אריקסון והמחקר של מרסיה	רשות: מוס, 1988: 100-66
9	התפתחות כהליך מתמשך של פרידה – התיאוריה של מאהלר	חובה: כץ, 1999: 158-130
10	התנהגות עבריינית בגיל ההתבגרות – ויניקוט	חובה: ויניקוט, 1995: 83-76
11	הפרעות נפשיות בגיל ההתבגרות: התמכרות	רשות:
12	הפרעות, המשך: דיכאון ואובדנות	חובה: אליצור ועומר, 1999: 19-11
13	הפרעות, המשך: הפרעות אכילה	רשות: בכר, 2001: 41-14
14	הפרעות, המשך: סכיזופרניה	רשות: גריג וזימברדו, 2010: 788-778

ביבליוגרפיה: בפורמט מדעי החברה

** מחבר עם כמה פרטי קריאה נציין כך (כהן, A2007 : כהן, B2007):

*** בין שני מחברים עם אותו שם משפחה נבחר בעזרת האות הראשונה של השם הפרטי (כהן, ג' ו-

כהן, ד').

קריאת חובה:

אליצור, א. ועומר, ח. (1999). מה תאמר לאדם שעל הגג? הצעה לטקסט למניעת התאבדות בזמן אמת. *נפש: רבעון לפסיכולוגיה, לטיפול, לטיפול רגשי ולחינוך יצירתי*, א, עמ' 19-11.

ויניקוט, ד. ו. (1995). עבריינות כסימן לתקווה. בתוך הכל מתחיל בבית: מסות מאת פסיכואנליטיקאי, עמ' 83-76. תל אביב: דביר.

כ"ץ ע. (1999). אוף, גוזל: יחסי הורים ומתבגרים, עמ' 158-130. תל אביב: מודן.
סולברג ש. (2007). פסיכולוגיה של הילד והמתבגר – מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית, מהדורה שנייה ומורחבת, עמ' 309-319. תל אביב: מאגנס, וידיעות אחרונות.
פרי, ט. (2001). חינוך או פעילות מעורבת בגיל ההתבגרות – שיקולים פסיכולוגיים. בתוך על דרך האבות, עמ' 163-176. אלון שבות: תבונות.

קריאת רשות:

בכר, א. (2001). הפחד לתפוס מקום, עמ' 14-41. ירושלים: מאגנס.
בנזימן, ח. (1982). לצאת מן המבוך, עמ' 65-87. תל אביב: דבר.
גריג, ג'. ג. וזימברדו, פ. ג'. (2010). מבוא לפסיכולוגיה, עמ' 778-788. ת"א: האוניברסיטה הפתוחה.
כ"ץ ע. (1999). אוף, גוזל: יחסי הורים ומתבגרים. תל אביב: מודן.
מוס ר. א. (1988). תיאוריית על גיל ההתבגרות, עמ' 37-100 תל אביב: ספריית הפועלים.